

Mogyeszt Petrovics Muszorgszkij

Orosz zeneszerző, a 19. század kiemelkedő jelentőségű alkotója, 1839. március 21-én **Karevo** faluban született.

Első nevelője a „*Dadus*” volt, aki az orosz nép csodálatos dallamaira és gazdag mesekincsére tanította.

9 éves korában már kitűnő zongorajátékos, de apja — az akkori nemesség szokása szerint — katonaiskolába adta; el sem tudta képzelni, hogy egy nemesember fia muzsikával, művészettel keresse meg a kenyerét.

Muszorgszkij 13 éves, mikor a cári gárda tisztiiskolájába kerül. A katonai studiumok mellett szorgalmasan tanulmányozza a klasszikus zeneköltők mesterműveit, és zongorajátékát is továbbfejleszti.

Később megismerkedik *Borogyinnal*, a tudós orvos-kémikussal, aki maga is zenei tanulmányokkal foglalkozik, majd *Dargomizsszkij* társaságába kerül, aki ebben az időben már az orosz zene úttörő mestereként ismert.

Midőn a gárdaczredet vidékre helyezik, *Muszorgszkij*nak le kellene mondania zenei tanulmányairól. A fiatal gárdatiszt merész lépésre határozza magát: lemond tisztirangjáról és kilép a hadseregből.

E pillanattól kemény küzdelmet folytat; a kenyérért is harcol és a forradalmi új művészeti elvekért.

Célja, hogy a muzsika nemcsak játék legyen csupán, hanem hatalmas tudás az életnek. Hamarosan felsorakoznak mellette az orosz zeneélet legkiválóbbjai: **Muszkij-Korzakov, Borogyin, Balakirev, Kjuj.** A

kortársak és a zenetörténet „*ötök*”-nek, vagy „*hatalmasok*”-nak nevezi ezt a csoportot.

Muszorgszkij első nagy dalműve megírásakor a forradalmár költőhöz, *Puskin*hoz fordult ihletért.

A *Borisz Godunov* című népdráma témáját dolgozza fel első operájában.

Művében a főnemeselek hatalomvágyát mutatja be, s a cári uralom kegyetlenkedéseiről rántja le a leplet.

Muszorgszkij a *Borisz Godunov* bemutatása után még egész sor mesterművet alkotott.

Igy:

a **Hovanscsinát**

a **Szorocsinci vásárt**

a **„Gyermekszoba dalai”-t.**

1881 február 16-án halt meg Szent-péterváron.

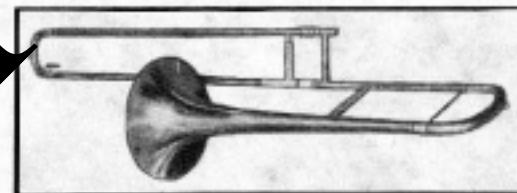

Színpadijelenet a Hovanscsina c. operából

A harsona

A 16. század óta ismert rézfúvós hangszer. Jó jellegzetessége U-alakú torlósöve, amelyet a játékos jobb kézzel mozgat.

Szóhangszerként ritkán használják.

Harsona (pozán)

Zenei rejtvény
Mit jelent a Requiem? Ki írt Requiemet?

A nagy orosz festő *Rjepin*, a halálosan beteg *Muszorgszkij*ről festette híres képét, néhány nappal a zeneszerző halála előtt.